

מאורות אל העבר

| May א

מדאבי"ו לביל"ו

"דבר אל בני ישראל ויסעו"-דא"ביו. זו הייתה ההצעה הראשונה שהתקבלה בכנס הסטודנטים היהודים בעיר חרקוב שבאוקרינה, בא' שבט תרמ"ב (21.1.1882). "שם שכזה עשוי להתפרש כאל קריאה המופנית לאחרים, ומה עם הדוגמא האישית שלנו?! " טענו אחדים מהסטודנטים, שהתכנסו על רקע גלי הפוגרומים שפקדו את יהדות רוסיה. הפשרה שהתקבלה (בהורדת ב"אור ה' " מהפסוק המקורי, בשל אופייה החילוני של הקבוצה) הייתה ביל"ו-"בית יעקב לכו ונלכה". מתוך מאות הנאספים הנלהבים, עלו בסופו של דבר רק ארבעה עשר לארץ ישראל, לאחר מסע תלאות ארוך. תוכניתם להקים בארץ חברה ציונית סוציאליסטית נתקלה בקשיים רבים. אנשי ביל"ו עבדו במקווה ישראל, ניסו ליצור קבוצת בעלי מלאכה בירושלים והקימו את המושבה גדרה. כל זאת, תוך שהם מנסים לשלב ציונות, חקלאות, חיים שיתופיים ותפיסה חילונית, אם כי לא בוטה מדי כדי לא להסתכסך עם שאר יהודי הארץ. שמם של הביל"וים הצעירים והתוססים נודע ברחבי העולם היהודי. לימים הפך הביטוי ביל"ווי לשם נרדף לחלוץ, למרות שהיו בארץ כידוע גם חלוצים לא מעטים אחרים.

